

Maturita z českého jazyka a literatury

1. Písemná práce z českého jazyka a literatury

Student si vybírá z šesti zadání.

Rozsah písemné práce: minimálně 250–300 slov. (Práce, která má méně než 250 slov, se neopravuje a je automaticky hodnocena známkou 5. Za jedno slovo se považují názvy, data a jméno a příjmení, všechna ostatní slova včetně předložek se počítají samostatně.)

Časová dotace (vč. času na výběr zadání): 130 min.

Student odevzdává pouze čistopis.

Hodnocení písemné práce:

- podle tabulky viz příloha 1

- pokud je práci uděleno 0 bodů v kategoriích 1A nebo 1B, je celá práce hodnocena známkou 5

Student může dosáhnout nejvýše 30 bodů.

Studenti si budou volit z následujících slohových útvarů:

a) vypravování

b) úvahový text

c) popis

d) charakteristika

e) článek, zpráva nebo reportáž

f) oficiální texty v rámci administrativního stylu (žádost, stížnost, reklamace, motivační dopis apod.)

Bodové hodnocení písemné zkoušky:

30–27 bodů = 1

26–22 bodů = 2

21–17 bodů = 3

16–12 bodů = 4

11–0 bodů = 5

Známka z písemné práce tvoří **40 %** výsledného hodnocení z předmětu český jazyk a literatura.

V případě hodnocení písemné práce známkou 5 student tuto část maturitní zkoušky opakuje, k ústní zkoušce však postupuje v řádném termínu.

2. Ústní zkouška z českého jazyka a literatury

Pravidla pro výběr knih ze školního kánonu:

Student vybírá **25** literárních děl, a to za dodržení následujících minimálních počtů v daných blocích:

BLOK A: Světová a česká literatura do konce 18. století – minimálně 2 tituly

BLOK B: Světová a česká literatura 19. století – minimálně 3 tituly

BLOK C: Světová literatura 20. století – minimálně 3 tituly

BLOK D: Česká literatura 20. století – minimálně 4 tituly

BLOK E: Novější a současná česká a světová literatura – minimálně 3 tituly

Studentův seznam musí obsahovat minimálně 2 prozaická, 2 poetická (v kánonu psána zelenou barvou) a 2 dramatická díla (v kánonu psána modrou barvou).

Studentův seznam smí obsahovat maximálně 2 literární díla od stejného autora.

Student je povinen zadat do 31. 3. svou volbu maturitního kánonu do příslušného webového formuláře a následně svůj individuální kánon z tohoto formuláře vytisknout a odevzdat podepsaný svému vyučujícímu ČJL. Při nedodržení jakékoli z těchto podmínek si student u maturity losuje z celého školního kánonu a na jeho seznam není brán zřetel.

Průběh a hodnocení ústní zkoušky:

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 min., ústní zkouška trvá 15 min.

Pracovní list k ústní zkoušce obsahuje výňatek z uměleckého a neuměleckého textu.

Obecná struktura k ústní zkoušce – viz příloha 2

Hodnocení ústní zkoušky:

- Podle tabulky viz příloha 3

Student může dosáhnout nejvýše 28 bodů.

- Vnitřní podmínky hodnocení:

Student nevykonal ústní zkoušku úspěšně v případě, že za analýzu uměleckého textu (část I) získal méně než 4 body.

Student nevykonal ústní zkoušku úspěšně v případě, že v části II nebo III obdržel 0 bodů.

Bodové hodnocení ústní zkoušky:

28–25 = 1

24–21 = 2

20–17 = 3

16–12 = 4

11–0 = 5

Známka z ústní zkoušky tvoří **60 %** výsledného hodnocení z předmětu český jazyk a literatura.

Státní didaktický test nemá na výslednou známku z maturitní zkoušky z ČJL vliv, studenti jsou v tomto testu hodnoceni pouze prospěl/neprospěl. Pro úspěšné složení maturitní zkoušky z ČJL je však nutné získat z didaktického testu „prospěl“.

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	<ul style="list-style-type: none"> Text se prokazatelně ani částečně nevztahuje k zadanému tématu. 	<ul style="list-style-type: none"> Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní. 	<ul style="list-style-type: none"> Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	<ul style="list-style-type: none"> Text prokazatelně nevykazuje žádné charakteristiky zadaného útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb)¹. Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují mírně (4-5 chyb). Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je spíše chudá. V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se mírně vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
3A	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížená. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížená. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížená. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Místa se v textu objevují syntaktické nedostatky. Nedostatky mají mírně vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	<ul style="list-style-type: none"> Text je nesoudržný a chaotický. Členění textu je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je spíše nahodilá. V členění textu se často vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

¹ Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Určený interval uvádí počet tzv. „hrubých“ chyb, dvě „malé“ chyby odpovídají jedné „hrubé“. Za malé chyby se považují chyby v interpunkci

STUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z ČJL

Kritérium	Ověřované vědomosti a dovednosti
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none">• zasazení výňatku do kontextu díla• téma a motivy• časoprostor• kompoziční výstavba• literární druh, forma, žánr
	II. část <ul style="list-style-type: none">• vypravěč/ lyrický subjekt• charakteristika postav• veršová výstavba
	III. část <ul style="list-style-type: none">• jazykové prostředky a jejich funkce• tropy a figury a jejich funkce
LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT	<ul style="list-style-type: none">• kontext autorovy tvorby• literární/ obecně kulturní
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none">• souvislost mezi výňatky• hlavní myšlenka textu• komunikační situace (účel, adresát)
	II. část <ul style="list-style-type: none">• funkční styl• slohový postup• slohový útvar• kompoziční výstavba• jazykové prostředky a jejich funkce

Kritérium	Oblasti hodnocení	Max. počet bodů
Analýza uměleckého textu <i>(min. 4 body)</i>	I. část: zasazení výňatku, téma/motivy, časoprostor, kompozice, lit. druh a žánr	4
	II. vypravěč/ lyrický subjekt, postavy, veršová výstavba	4
	III. jazykové prostředky, figury a tropy	4
Literárněhistorický kontext <i>(nesmí být 0 bodů)</i>	autorova tvorba/ obecně kulturní kontext	6
Analýza neuměleckého textu <i>(nesmí být 0 bodů)</i>	I. porozumění textu, souvislost, komunikační situace, charakter textu	4
	II. funkční styl, slohový postup, slohový útvar, kompozice, jazykové prostř.	4
Jazyková kultura		2